REFLEXYA
Pewnego Ziemiánina
ná Seymiki, Dána, Roku P. 1705.

IEżeli też iuż teraz do wydźwignienia z ták ćięſzkiey toni opłákáney Oyczyzny Náſzey *non concurremus* zgodnie wſzyſcy Polacy; ſłuſznie Nas może káżdy Narod názwáć *degeneres* od Stáropolſkiey Cnory Antenatow náſzych.

Przynaymniey też iuż po ták ćierpliwie wytrzymánym śiedmioletnim ćięſzkiego *Regnantis* Pánowánia Klimákteryku, po deſpotycżnym wſzyſtkich (*nullo ſalvo relicto*) Praw, Pakt, Státutow połomániu, po ſrogim ſkrytemi fákcyámi y máchinácyámi (gorzey y bárdźiey niſz wſzyſtkie dáwnych wiekow wſpomináią Hiſtorye) zámieſzániu: po oczywiſtym *inter Cives* Sciſſyey *&* *lanienarum* nárobieniu, Pakt wniwczym niedotrzymániu, Izby Poſelſkiey y Senatorſkiey *ad Conclave* przenieśieniu, *everſoq; ſtatu antiquo, novæ formæ quaſi Reipublicæ, ſævas leges, infeſtaq; ſancita ad libitum Principis formantis*, uſtánowieniu. Fátálney Sceny, *& belli Civilis* w Oyczyznie ufundowániu; Oney wiedno *Theatrum Gradivi* obroceniu; łupieſtwom wſzelkim, licencyom, rábunkom, *ſine compaſſione ulla* do Dobr Kośćielnych, Krolewſkich, Ziemſkich, wrot otworzeniu, cáłych drugich Prowincyi w okropne puſtynie obroceniu. Inſzych Moſkwie inwádyowániu czy záprzedániu, *magno cumulo malorum* ná Oyczyznę zwáleniu, y co tylko *libido dominandi* dyktowáłá *abſoluta, poteſtáte* známi wolnym Narodem, gorzey niż *cum mancipijs Saxonicis* poſtąpieniu. náoſtátek *derepentè, & ignominioſè*, nas porzuceniu, y *in naufragium periculorum, quaſi inter Syrtes & Scyllas* wephnieniu. *Tandem* poſtrzeżmy śię, y rátuymy nieodwłocznie, bo *in hoc deplorato ſtatu* będąc Oyczyzná Mátká Náſzá woła ná Nas Synow rátá? Stan Duchowny *implorat, ferte opem Quirites.* Lud ubogi *præ magnitudine opreſſionum vix gemens* w łzách opływáiąc wzywa politowánia y rátunku.

Wſpomniymy ſobie ná ſtárych Polakow iáko Práwá y Wolnośći záchowywáli, *generoſè* ich bronili, iáko Krolow, lubo *immenſis ſpatijs* mniey exorbituiących, iednych *animosè* uſkromniáli, drugich iáko to Władyſłáwá y Mieczyſłáwá Synow Boleſłáwá Trzećiego, nuſz Leſzká Piątego, y Władyſłáwá Łokietká z Tronu złożyli. Henryká tákże Wálezego że wczáśie náznáczonym w kilku Mieśiącách do Polſki nie powroćił, od Pánowánia oddalili. Ieżeli *Gentes* pod dźiedźicznemi Monárchámi *jugum ſervitutis ferentes*, Pánow ſwoich, ktorych *voluntas ſtat pro lege*, o daleko mnieyſze álbo o iednę tylko iáką Exorbitáncyą z rzucáią z śiebie iárzmo, czego ták wiele náczytáć śię po Hiſtoryách przykłádow. A my wolny Narod w ſwoich Swobodách *ad invidiam* Cáłego Swiátá ſławny

nie o iednę exorbitáncyą, ále o ták wiele wielkich, czemu nie mamy należytey y Práwámi pozwoloney záżyć rezolucyey.

Rostrząśnieymy choć myślą, boby długo wymieniáć od ſámey Koronácyey iákie záraz *per Coronatum* záczęte ſą z poſtronnemi Pánámi ná ſubiugácyą Nas *molimina*: iákie ſtáły ſię *Convulſiones Legum contra Iura Gentium Gentiſq; Noſtræ progreſsus*, ieżeli to nie *inſidiæ* były Wolnośćiom Náſzym owe ták śćiſłe ſekretne y częſte ná wielu mieyſcách z Czárem Moſkiewſkim ná Nas bez Nas Práktyki, z Samśiádem Nam záwſze nieprzyiáznym, od ktorego należáło *legitimè* (iednák *cum conſenſu Reipub:*) windykowáć *avulſa*, á nie w táięmną z nim ligę ná Nas wchodźić.

Nuż ow przećiwko wyráźnemu Práwu w Pruśiech *ad Feudatarium Reip: perſonalis indebitus acceſsus*, y z nim *arcana cum ſummo præjudicio Reip:* conferencya, ktorey *effectus* náſtąpiły w krotce dwá, to ieſt, odebránie gwałtowne Elbląga: y uroſzczenie Korony, czego oboygá nigdy zá inſzych Krolow nie pretendowano.

Nuż wprowádzenie y trzymánie licznych Woyſk Sáſkich *etiam* po ákceſsie ſtrony przećiwney, y temi Woyſkámi ieſzcze, przed záczętą Woyną Szwedzką kilkudźieśiąt Millionow z Polſki, Litwy, y Kurlándyey wyćiśnienie.

Nuż tych Woyſk y po Tráktátách z Turkámi y po uſpokoieniu *ab intra & extra de plano* Rzeczypoſpolitey (bo y Elbląg záiázd uſpokoiliśmy byli bez Krolá, o co ſię bárdźo gniewano:) co zá *prætext* był trzymánia tych Woyſk, ieżeli nie impreza *ſubjugandi* Nas, iáko ſię *manifeſtè* odkryło.

Nuż gdy *fremuit* Cáła Rzeczpoſpolita y przez uſtáwiczne Legácye pártykulárne ſollicytowáłá, *ac tandem* Seymem, A. 1699. *cavit* wyprowádzenie tych Woyſk *contra Pacta Conventa* wprowádzonych y trzymánych, áż nie tylko ich *contra legem & datam fidem* nie wyprowádzono *in toto*, ále *in majorem contemptum Reip: vulnus vulneri addendo* záraz tego Roku kazano niemi oppugnowáć Rygę. *Pacta Olivenſia perpetua, omnibus ſolennitatibus ſolidata* y tákie nád ktore z nikim wárownieyſzych nie mamy, *utrique Genti* złománo. *Iura Regnorum, Guarrantias Monarcharum* poſtponowáno. Tu uważyć że doſyćby ná tey ſámey ták ſtráſzney exorbitáncyey (ktora *omnes ſuperat*) *& ſufficeret ſola ad exvinculationem ab obedientia præſtanda*, y z ktorey wſzyſtko złe teráźnieyſze dźieie ſię w Polſzcze.

A tego Práwá złamánie y woyny tey záczęcie *nullatenus excuſare* może, dármo referuie ſię *Majeſtas* do Senatu, bo ten nie tylko nie ieſt Cáła Rzeczapoſpolita, (bez ktorey nienależáło záczynáć teyże woyny) ále niepokaże ſię, áby miał rádźić Senat tey woyny, y owſzem ią rozradzał, *quà palam quà privatim* á nieſłuchano: wſzák to ieſt iáwno, że tę woynę Fleming *in Xbre A.* 1699. záczął, áttákuiąc Rygę, kiedy Krol był w Sáxoniey: á po záczętey, dopiero o tey woynie *A.* 1700. *in Majo per ludibrium Patres conſulti* kiedy ią iuż y záczęto było y w Sáxoniey urádzono; á wſzák záraz od ták wielu Woiewodztw były Le-

gácye

gácye do Krolá o zániechánie tey woyny y wyprowádzenie z Inflant y Páństw Rzeczypospolitey woysk Sáskich, to iuż *patet* że *inexcusabiliter peccavit Majestas contra Iura*, kiedy *scienter & volenter vetantibus statibus Reipublicæ* uporczywie tę woynę promowował, y oney Sam ássystował, y tak ią *absoluta voluntate* prosekwował, że náwet ná żadne widoczne kontradykcye y oppozycye Cáley Rzeczypospolitey poprzestáć iey niechćiał, bowiem gdy ná Seymie *Anni* 1701. *in Majo* (ktorego był złożyć *etiam ex lege* przypadáiącego ná instáncyą Cáłego Senatu w Wárszáwie *publicè* uczynioną denegował, á potym po táiemney Conferencyey z Cárem Moskiewskim w Bierżách miáney nagle, *non convocato Senatu, ut moris & Iuris erat, sine deliberatorijs spretis Patribus* ná swoiey tylko imprezy popárćie ogłośił) ná Seymiki w Instrukcyách proseqwowánie tey woyny proponował, á iednák *contradicentibus* Iey *statibus* nie tylko iey niezániechał, ále Woysk więcey wprowádźiwszy gdy się ná pomienionym Seymie 30. *Maj Anni* 1701. przypadáiącym Rzeczpospolita ták zwáwie zániechánia tey woyny upomniáłá, że Seymu niechcąc, y do Elekcyey Márszałká Poselskiego nie przystąpiwszy ná tym się roziechálá, áby Krol tey woyny poprzestał, á przećię Krol Iegomość ták długo y dotąd ią *absoluto suo arbitrio* contynuował, áż Szwedzka potencya Iego Woysko *ex acie belli* spędźiłá, y záuchodzącym w Páństwie Rzeczyptey weszłá.

Vważmysz tu, ieżeli to niedosyć było admonicyi Krolowi I. M. y iák nie słusznie pochlebcy *insultant*, że *gradus non præcesserunt ad non præstandam obedientiam* Krolowi. A niebyłysz to *gradus* ták wiele poselstw od Woiewodztw o tey Woynie, y o wyprowádzeniu Woysk, y o dotrzymániu Praw, á potym kiedy cáły Seym *obstitit* tey Woynie y domawiał się Krolowi Conserwácyey *Iurium*, á iednák *non satisfecit* Krol áni *datæ fidei*, áni Práwom, ále ie *contempsit*. A niebyłysz to *superabundantes admonitiones & gradus?* to ieszcze tákie *enorme* złománie Práwá miałoby bydź *impune*, á ktoregoszby ná potym nie odważyli się łamáć nam *Regnantes*.

Vważmysz iák wiele Iurámentow wykonánych, iák wiele Dyplomátow ponowionych, przez się Krol nam niedotrzymał: czy po teráźnieyszym Iurámenćie świeżo ná Confederácyey Sándomirskiey uczynionym ktorym wszytkie Práwá *intactè* záchowáć nowym záślubił był obowiązkiem *Iuramento solenni* potwierdzonym iest iáka popráwá? nie tylko iey niemász, ále *tanquam è diametro omnia contraria* y gorsze łamánie Praw, bo przyśiągszy *inter alia puncta*, że *in quacunque sorte* nie odstąpi Rzeczyptey y *ad defensionem* iey *vitam & Sanguinem immolare* miał; áż powprowadzawszy *Colluvies Gentium* Moskiewskich, Kozáckich, Saskich, Wołoskich, Litewskich, Polskich Woysk, máiąc sto śił ná Szwedzkie Woyská nie tylko nie dał polá, ále *Circulationibus* tylko ná zgubę ostátnią Oyczyźny nárabiáiąc y *æmulam præsentiam* zá sobą przez wszystkie Páństwá wskros prowádząc, nic dobrego nie zrobiwszy tylko połápawszy *Cives* onych w Sáxoniey więźi (*folguiąc Szwedom ktorych Woyną záczepił, y ich wolno pusczáiąc*) *tandem* zostáwiwszy Nász *pro*

oſſa Sáſom, wydawſzy edykt ná łupierſtwo, Nas odiáchał *ſine ſcitu conſenſuque Reipublicæ. imò Ea & Senatoribus præſentibus contemptis.*

Vważmy y ten K. Auguſtá známi poſtępek, że kiedy dopiął imprez ſwoich *ad oppreſsionem Reipublicæ*, żeby nas *in contagionem* Woyny Szwedzkiey wprowádźić, y *in vlteriorem molem* iey *involvere* (áby w odmęćie ſnádniey bylibyſmy mu *ſubjugandi*) y żeby obwárowáć *indemnitatem* doſtoieńſtwá ſwego, to to on publicznemi Rádámi gruntował, Seym Lubelſki zkliieł. Confederácya Sándomirſka zrobił, drukowáno *volumina*, podpiſy, nie tylko *præſentium* (ktorych wielu ná vśilne liſty zwabiono) *ex reverentia* ſię podpiſuiących, ále *etiam abſentium* wymieniaiąc Woiewodztwa, y te ktore nie tylko nie zlecáły *ea ſancire* ále, *contrarijſsimi ſenſus* były, to ták chćiáno mieć murowáne ſwoie intereſſá, ſoliduiąc ie tákowemi uchwałámi, ná ktorych tylko ſtawały *proſcriptiones Civium, cædes* ich, nie tylko *impunes*, ále *meritoriæ declaratæ Cruces, triſtia exilia, Confiſcationes, exauthorationes*, á kiedy w Máteryách *Rempublicam tangentibus* o cáłość iey, o obronę, álbo zgubę záchodzących, to ſąm Krol *ſtante pede dictatura abſoluta* wkłádał ná ſtany Rzeczyptey *onera gravaminoſa, intollerabilia, inaudita.* A nie ſtráſzneſz to *fulmen erupit abſoluti Dominij* kazáć z nas zdźieráć Sáſom po ośmi Talerách ná Porcyą przez ſześć Mieśięcy z dobr Duchownych, Krolewſkich, y wielu Ziemſkich Dźiedźicznych? táki nieznośny Ciężar *deſpoticè* nakazáć ńie proponowawſzy go, náwet *coram hac transformata in conclavi triſti facie novæ Reipublicæ.* A wſzák tego y w Sáxoniey *in abſoluto Dominio* áni czyni, áni czynić mu wolno. Nie *contemptus* że to nas Národu wolnego, & *quid vltra ſperandum verendumque atrocius?* żáłośna y to, że po odieźdźie Krolewſkim wolno było *arbitris* aukcye tych ćiężarow, y zdzierſtw czynić, bo Porcyi tych Talerowych *in triplo quadruplo* y więcey *pro ſuo velle & avaritia* przyczyniáli, że kto chćiał z nich to Nas *potentiâ Saxonicâ* dárł. Iuż obádwá Stány Senatorſki, y Szláchecki, nie tylko że *carent Activitate vetandi & conſulendi*, ále ieſzcze śię y w właſnych Dobrách y rezydencyách ſpokoynie nie ośiedzą, y *hoſtiles perſecutiones* od Saſow ćierpiąc do ſkłádánia Podatkow *adiguntur.*

Widźieć było *Terrigenas*, zacną Szláchtę z Zonámi y Dźiećmi w ſwoich właſnych rezydencyách *ſerviliter* traktowánych, poimánych, *in vincula & Carceres* wtrąconych, ſpoliowánych: á ktoryſz ſtan iuż *à jugo & oppreſsione Regnantis hujus* wolen? *injecta* káżdemu *fræna, proſtrata, calcata Iura quævis, ex omni præeminentia & ordine & ſtatu* iecząc *in vinculis Saxonicis Nomina*, to Krolewſkie, to Senatorſkie, Duchowne, y Swieckie, to *Ordinis Equeſtris. poſtpoſita omni Lege ſic volente Rege. Non diſcuſsis factis, ſupplicia ante Iudicia, Captivatio ante Iur evictionem.* Ták częſte łápánia winnego y niewinnego, á do Sáxoniey odſyłánia, iáko *Mancipiorum*, tám wieźieniá bez żadney decyzyey y cognicyey Rzeczypoſpolitey, ták wiele rázy pozwolone ſobie *extra Regnum cum præjudicio & dedecore* Rzeczyptey wyieżdzánia, Ceł, y Oekonomiey Zydom y Cudzoźiemcom puſzczánia, Dobr Krolewiecżom w Litwie, támże Kamedu-

medu-

medulom Wygierſkim, y gdźieindźiey inſzym Poſſeſſorom gwałtowne odebránia, *Locorum ſacrorum* ſprofánowánia, mieyśc do Nabożeńſtwá wyſtáwionych, przy Kośćiołách w Pśiárnie, Zamku Wárſzáwſkiego pod bytność ſwoię práwie w Szaray Káplice támeczney, gdźie kwitneło Nabożeńſtwo zá inſzych Krolow, ledwie nie w Meczet *in Contemptum Religionis* obrocenia, owe *cum ſcandalo publico contra Iura Divina & humana* żyćia wyſtępnego prowadzenie *perſeveranter* z krzywdą publiczną y Prywátną tego wolnego Narodu, ktorego Práwá ſą, że gdyby *quid ſimile* Szláchćić w ſwoiey Dźiedźiczney Wśi popełnił, tedy poddáni iego wſzyſcy wolni ſą od poddánſtwá *ipſo facto ejus*, nie *contemptus* że to był Praw Kośćiołá Swiętego y Swobod Náſzych? nuż owe vſtáwiczne z Poſtronnemi Pány, o nas Práktyki, y ſekretne do nich Legácye, owá wypráwá Poſłá do Moskwy *reclamantibus Statibus cum quali* w Iáworowie *contra Senatum contradicentem indignatione & inſolita* Krolom *invectione*, z ſekretną inſtrukcyą *abſolutè* expedyowána. Nie wſpomináiąc inſzych, *multa & faſtidioſa ſerie recenſendorum præjudiciorum* Rzeczypſtey. Iuż ći to cokolwiek bydź mogło *ad deſpotiſmum* ſpoſobow y ſtopniow *nihil intentatum per libitum abſolutum* tego Páná, że gdyby mowić to *myſticum Reipublicæ Corpus à planta pedis uſque ad verticem* zránione y iey Práwá *diſſerere* umiáły, rzeczby o ſobie mogły.

Vixque habet in Nobis jam nova plaga locum.

Y pod tákimże to Krolem Cny Polſki Narodźie nie ſprzykrzyſz ſobie; będźieſz że ſię y daley exviſcerował z ſubſtáncyey y Oſtátniey krople krwi ſwoiey, na obronę tákiego potłumićielá wolnośći ſwoich wzłománey ſobie wierze, tak więle rázy doświádczonego, á żebyś go ná ſwoię y Potomkow ſwoich zgubę konſerwowáł.

Widźiemy ná oko, y potomne wieki oſądzą, że nigdy *adeo diſpenſata* nie byłá *à præſtanda obedientia* Krolowi Rzeczpoſpolitá, *à per Contrarium validioribus rationibus impulſa ad exvinculationem ab ea*, iako teráźnieyſza Náſzá: widźiemy, że *res moram ulteriorem non patitur:* iuż ſię czás nieukrywáć pokątnie, ále *acceptabile tempus acceptare* do ratowánia ſię, ábyśmy *ſerò* nie żáłowáli *quod ſeriò* nie czyniemy. *Sat datum diſſimulationi & patientiæ*, ktora *ad ſtuporem* lámych Saſow byłá, czás *ſentire quæ velimus & quæ ſentimus patulo ſermone ajere agereque heroico Actu*. Niechay uſtáną *æmulationes* y odia rozśiáne *inter Nos*, ktore były przyczyną, że kilkoletniey nieſzczęśliwośći odporu dáć nie mogliśmy, co daley to *cum iniquioribus* páſſowáliśmy ſię *fatis*, porzućmy domowych rozruchow *atroces Caſus*, teraz *eluceſcere Zelus* powinien, áby ten uprzykrzony *armorum*, *tandem* uſtał *ſtrepitus*.

Należy nąm káżdemu *non degeneri à Pátribus*, ná przypadáiących Seymikách niewſtydáć ſię przy Práwách, Swobodách, *ad Invidiam* ſtáwáć, y *pro victima* im (bo tak należy poććiwemu Cnych Antenatow Potomkowi:) *deklarować ſię*, bowiem káżdy Oyczyźnie ſwoiey żyćie y fortuny ſácrifikowáć winień, y ná tychże Seymikách to, wczym nas *atrocia* połamánych Praw *facta Regnantis* diſpenſuią (poniewaſz *radicaliter ſananda ſunt Reipublicæ vulnera:*) odważnie czyniąc, uważywſzy

że *magis ingenuum est aperte odisse, quàm fronte occultare sententiam* deklárowáć, że Krol I. M. August, ktory ták niedyskretnym Pánowániem swoim *graviter Reipublicæ incubuit*, ktory, ani *moderatione*, áni *omnimoda æquanimitate* ani *diuturna patientia nostra*, nie był zmiękczony; ále coraz dáley *in fracturis legum* brodził, ktory nam wszelką *frequentatis tot Actibus despoticis* z námi *progressus*, do poprawy swoiey nádźieię przećiął, y do ostátniego zguby stopniá náchylonych *contra sua Iuramenta* odbiegł *sponsus, sponsam Rempublicam deserens meruit ab ea deseri*. Y kiedy żadne Nászé *dissimulationes* nie tylko niepomagały, ále niby wypuszczonemi *ad omne fas & nefas* cuglámi, do wiekszych przywodźiły *contra Iura Divina & humana* inconveniencyi.

Więc pokażáć Swiátu, *animosam Resolutionem nostram*, á dáć *Regnaturis ad intendè*, iáko nád wolnym Narodem pánowáć, y wszelkie Práwá y prærogátywy násze záchowywáć powinni; á wźiąwszy Páná BOGA ná pomoc, *qui dirigit Corda & opera humana, progredi* co poda do serc zgodnych. Tu niezáwádźi (áby *opposita contra se posita magis elucescant*) *Sensus* niektorych *exprimere*: mowią niektorzy, że *pejor medicina morbo non acceptanda*: że *faciliùs tollerantur quàm assumuntur Reges*, że *satius* przetrwáć *præsentia mala*, niżeli *infinitis implicari*, że nie widźiemy *Curatam*, ále *Cicuratam* y bárdźiey *laceratam Libertatem Iusque, potissimùm liberæ Electionis potentiâ exoticâ, contradictione non attenta, violatum, na to brevibus* się może odpowiedźieć. *Quo ad primum, non pejor morbo Medicina*, bo *morbus hic, est ad mortem Reipublicæ æternus*: Vchoway Boże gdyby nas *in absolutũ Dominiũ* wpędżono; nie tylko *libertas* ále y *fides Catholica exularet*, á sekt by się námnożyło. Siłá iest tákich co rozumieią że *absolutè dominaturus conservaret* by *Nobiles circa hæreditates*, á byliby z tego kontenći, choćby im insze poodeymował wolnośći; ále, bárżoby się záwiedli, iużby ich ták *subjugaret* miárkuiąc się po Węgrách, *subjugaturus*, żebyim *totum nervum rebellandi* odiął, *privaretque fortunis*: uważyćże, ieżeli to nie *pejor morbus & lethalis, medicina*; záś tá *proponitur*, że *Regnaturus omnia conservabit immunia*, y zá niego *Iura reflorescent*.

Quo ad secundum, faciliùs daleko *assumere meliorem Regnaturum*, niżeli *despoticè Regnantem ferre*, bo y tak iuż nas *absolutè regit* w nierządźie á zdźierstwie, á potym *debilitatos faciliùs subjugaret*.

Quo ad Tertium, non satiùs iest przetrwáć *præsentia mala*, bo niepodobna *ex quo* byłyby *infinita*: wpędźilibyśmy się *in abyssum miseriarum* y woien, stawáiąc *circa fractorem Iurium* nie tylko *nostrorum*, ále y *Sueticorum*, bo Szwedźi iako *læsi in Iuribus*, máią *rationem vindicandi læsionem suam* ták długo, puko chcą y mogą: á że mogą y chcą, y iuż *toties* deklárowáli się, ztąd ináczey nie wyniść, chybá *renovatis Pactis cum alio Rege Nostro*, toć trudno nam *niti contra torrentem*, bobyśmy *contra tot potentias*, y nie obronili Augusta y z Woyny niewyszli, *à dato hoc*, do czego żadney nie masz ápparencyey, choćbyśmy go y obronili, to ná swoie licho, bo nigdyby Woysk Saskich nie wyprowádźił od nas prætextu *metus & diffidentiæ*: y trzymáiąc nas *sub potentia exotica*, dopierożby nas nękał.

Quo

Quo ad quartum & quintum, violenta & ſubitanea mala violentis & ſubitaneis medijs muſzą *Curari*: pożar ogniá bez odwłoki trzebá gáśić czym śię zdárzy, y iáko: kiedy kto tonie, może go y zá czuprynę chwyćić, byle go wyrátowáć. Prawá náſze, ná ktorych wolność, á ná tey S. Wiárá Kátolicka záwiſłá, wywiodło śię wyżey, iáko ſą *libidine Regnantis* połąmáne, rátowáć ich, y windykowáć *ab opprimente Majeſtate* należáło. więc iż *Majeſtas armata* będąc, bliſko *fulta malè animatorū Civium præſidio*, miáłá, iáko Impreze uśilną ták y ſpoſoby do impedyowánia Elekcyey pomienioney. A iákoſz miáłá bydź podobna rzecz, żeby śię byłá ináczey Elekcya ta miáłá odpráwić, tylko iáko śię odpráwiłá *inhiante æmulatione*, bo *aliàs*, gdyby byłá nie miáłá záſzczytu *à potentia procurata*, pewnieby *attentaſſet Sereniſſimus Auguſtus quid ſimile*, co *attentavit* potym *ſubſequenter* w Wárſzáwie, kiedy *Nominatorem* brał y do Saxoniey odeſłał: to śię tedy ták wywodźi, że nie mogłá bydź tá Elekcya tylko *præſidiata* w tákim Rzeczypтey zámięſzániu. Więc nie mogłá bydź y *nemine contradicente*, kiedy iey *æmulans inſidiabatur Majeſtas*, á wſzákże táż *Majeſtas* kontentowáłá śię przedtym tákąſz Elekcyą choć ze ſto Tyśięcy było kontradycentow? y choć byłá *non ſub tuitione Confœderationis*, iáko teráźnieyſzá. Iáko tedy przedtym *per ſciſſionem aſſumptum* było *Diadema*, á potym *Conciliatione ratificatum*, ták teraz *ad eluctandum ex malis*, inſze *erectum contrarium in oppoſitionem inſidianti nobis Majeſtati in fundamento Confœderationis & Legum, in ſpemque ſuo tempore Ratificationis per totam coadunatam Rempublicam.*

His præmiſſis, do czego dáley *progrediendum* ná tych Seymikách, zda śię bydź *nodus Gordius*, wielkich y odważnych potrzebuiący Mácedonow. Naprzod, żeby niepotrzebna mogłáby bydź nowa Elekcyá álbo popárćie iey, ſą te *rationes*. Lubo prawdá, iż *omnibus Regnaturus ab omnibus też eligendus*, á tu Cáła práwie Máła Polſká y wielo *diſſonorum animorum* Wielkopolánow y Litwy nie obieráli? *à liberæ ſunt hominum mentes, nec ulla ratione poſſunt cogi, velle, quod nolunt*; ále iednák to uważyć należy, iáko śię wyżey wywiodło, że *Coronatum Caput* dłużey *tolerari* nie mogło: więc Xiążę IegoMość Prymas *cujus intererat cum Collegio Confœderato fecit pro Iuribus Reipublicæ ut debuit & potuit*, *ſemel pro ſemper*. Wolno było y ták należáło *bonis Civibus Patriæ convolare ad tuitionem Iurium Communium & facere facienda*. Inwitowáno Nas *tot inſtrumentis publicis*, proſzono *per omnia Sacra*, czekáno *Adventum* iáko czekáli *in limbo redimendi Salvatorem*: żeśmy tedy nieſtáwili śię, *ſubſecutum*, co BOG przeyźrzał. Tu uważmy *profundius* iákiby tu był *ſaltus Rhodius* nie przeſkoczony, *vocare in dubium* pomienioną Elekcyą; ná ktorą gdyśmy śię nieſtáwili, kiedyśmy byli iáko *Cives Patriæ ad defenſionem* Praw Iey ſtáwić śię powinni, iuż przez to præiudykowáliśmy ſobie: á, *hoc præjudicio Noſtro* nie powinniśmy *nocere* iáko *Electo & Electoribus ejus*, ták Monárchom poſtronnym ktorzy go iuż *pro legitimo Electo* tytułuią, *alias* byliby *graviter* od Nas *eluſi & offenſi*, á zá-

 tym

tym *quæ ſequerentur* z tąd łátwo *colligere.* A przeto, iedni, cośmy *tacitis conſenſibus* lubo *abſentes* pozwalali ná Elekcyą tę. Drudzy ktorzy dotąd nie ſą *reſoluti, fiant feranturq́; Congenito amore Patriæ & ex rationibus prætactis* uważáiąc *res omni cunctatione ſepoſitâ agendas: & quò promptiùs de Republica conſulitur, eò meliùs,* á naybárdźiey *perpendendo gemitum populi* y *Pharſalicas* (uchoway BOZE) *Acies,* Záleca przytym Elektá IegoMći *multifaria Virtus,* dobroć, *mens ſagax, altum & rectum in arduis Iudicium & aliæ præclariſſimæ animi & Corporis dotes, ipſeq́; Congenitus Patrius Genius,* á co naywiękſza *immenſa pro Patria Charitas.* Więc w Imię Páńſkie, *quod univerſaliter non fecimus in Campo Electorali per abſentiam* iáko *impediti potentia Saxonica, faciamus ſingulariter* po Seymikách, *idem erit per diverſa,* á pobłogosłáwi ten, ná ktorego Słowie Machiná Swiátá ſtoi, *Ille, qui donat diadema fronti, quem genu nixæ fremuerunt Gentes.*

Y lubo dla dwoch rácyi Popárćie zda ſię bydź *omninò* potrzebne. Pierwſza, że *ſine Pactis Conventis* bydź nie może *inter Rempublicam & Regnaturum,* iáko *inter ſponſum & ſponſam:* á te nie mogą ináczey *confici* tylko *ante Coronationem & Convocata tota Republica.* Druga, że *Coronationi terminus præfigendus ab Electorali Collegio.* Aleć *cooperantibus bonum, unitis & concordibus animis omnia facilia & pervia: Diſſonis, difficilia & impervia. Pacta Conventa facilia,* bo, *non cum extránea Perſona,* ále *cum Patriota:* záczym, y ná Seymie *Coronationis facillimè confici* mogą. *Terminus* teſz *Coronationis* może od Xiążęćiá IegoMośći Prymáſá *præfigi. &c. &c. &c.*

A ták, gdy BOG naywyżſzy *Corda Civium replebit Spiritus Sancti gratia & unitate,* zgodnie wykrzykniemy *vivat* REX, á ſobie *tàm ab extra quàm ab intra deſideratam Cælitus obtinebimus Pacem. Quam poſcimus Omnes.*